„Danskeren"
er et halvugentligt Nyheds- og Oplysningsblad for
det danske Folk i Amerika,
udgaar
Tirsdag og Fredag
og koster om Aaret i Forskud
$1.50 i de Forenede Stater
og $2.00 i Udlandet.

Danskeren.

„Danskeren"
er det eneste danske Blad i Amerika, der udgaar
to Gange om Ugen
udgives af
DANISH LUTH. PUB. HOUSE,
BLAIR, NEBRASKA.
Prøve-Numre sendes frit paa Forlangende.

Nr. 89. | Blair, Nebr., Tirsdag den 17. November 1908. | 17. Aarg.

Kinas Kejser og Enkekejserinde død.

Officiel Bekendtgørelse.

Prins Chun bliver Kejser.

Peking den 15. Novbr. Kuang Hsu døde her i Forgaars Kl. 5 om Eftermiddagen ifølge en officiel Rapport; men det antages, at Døden indtraadte førend den angivne Tid. Telegrammet meddeler, at Kejseren overflyttedes til Dødskammeret Kl. 2. om Eftermiddagen, og at han da endnu levede. To kejserlige Dekreter blev udsendt fra Paladset. Det ene udnævner Prins Chun, som er en Broder af Kejseren, til Regent, det andet udnævner Chuns Søn Pu Wei til Tronfølger.

Saa snart Kejser Kuang Hsu var bleven overført til Dødskammeret, holdt det højeste Raad Møde. Enkekejserinden var til Stede ved dette Møde, og der berettes, at hun besvimmede der.

Prins Chun, hvis Navn faktisk er Tsai-Feng, var Generalløjtnant og aflagde Besøg i Tyskland i 1901 som specielt Medlem fra det kinesiske Kejserhus.

Kl. 2 Dags Eftermiddag døde Enkekejserinden Tize Hsi An. Bekendtgørelsen var officiel og fulgte hurtig efter Meddelelsen om Kejserens Død.

Enkekejserinden var i Virkeligheden den egentlige Styrer af Regeringen, hvilken hun har ledet uden Afbrydelse siden 1861 og uden Protest fra 1881.

De udenlandske Legationer blev underrettet i Morges af det kinesiske Udenrigsministerium om Kejserens Død og Pu Wei's Udnævnelse som Tronfølger.

Tropper har været holdt i Beredskab for det Tilfælde, at Uroligheder skulde opstaa ved Kejserens Død.

Kejser Chun har befalet Vicekongerne og Guvernørerne at tage de nødvendige Foranstaltninger for Fortsættelsen af Administrationen, samtidig har Kejseren befalet Overholdelsen af en Sørgetid paa 100 Dage. Hoffet vil sørge for tre Aar.

Peking er allerede forandret i sin Udseende. Alt det, som bar den røde Kulør, er blevet forandret til at bære den blaa Sørgefarve. Skønt Kineserne ikke i nogen Maade er særlig følelsesfulde, saa viste de dog adskillige Tegn paa, at deres mægtige Kejserindes Død havde gjort Indtryk paa dem. Udlændingene i Byen følger de underlige Ceremonier med stor Interesse.

De samme Ceremonier iagttoges ved baade Kejserens og Enkekejserindens Dødsseng, som plejede at bruges 3 Tusind Aar siden. De døde alene og uden Hjælp, skønt de var omringet af Kredse af Tilskuere, som holdtes i en vis Afstand fra de „hellige" kejserlige Personer.

Kejseren døde, som han har levet, uden Lægehjælp. For adskillige Maaneder siden forbød Kejseren de udenlandske Læger at virke paa nogen som helst Maade ved Hoffet.

Bryan paa Andejagt.

Fra Monterey, Mex. meddeles under 15. ds., at William Jennings Bryan og Hustru vil ankomme dertil den 18. ds., og at de vil tilbringe to Uger som Oberst og Mrs. J. A. Robertsons Gæster i Dilta Vista. Denne Meddelelse indeholdtes i et Brev fra Mr. Bryan. Han sagde, at han kom for at hvile, uagtet han egentlig ikke trængte dertil. Han forespurgte sig om Udsigterne med Hensyn til Andejagt.

Forsøg paa at myrde F. J. Heney.

Skudt i Retssalen i San Francisco af en Saloonkeeper.

San Francisco den 13. Nov. — Assisterende Distrikt-Advokat F. J. Heney, som har været Aktor i den berygtede Bestikkelsessag i San Francisco, hvilken for Tiden verserer for Retten, blev skudt i Dag af en tidligere straffet Saloonkeeper Haas. Kuglen trængte igennem højre Kind og stoppede nær ved det venstre Øre dog uden at beskadige Hjernen. Mr. Heney bragtes til Lane Hospitalet. Doktorerne antager, at Henry maaske kan komme over det. Haas er sat i Fængsel og angiver som Grund for Mordforsøget, at Henry havde ødelagt hans Fremtid ved at afsløre for Offentligheden, at han (Haas) tidligere var straffet. Dette skete i Retten en Gang, da Haas var antaget som Jurymedlem i Ruef-Sagen, og Heney ved denne Lejlighed paa en dramatisk Maade forevist et Billede af Haas i Fængselsdragt og med Nummer paa Brystet. Afsløringen af denne Hemmelighed havde til Følge, at Haas besvimede og blev afskediget fra Juryen. Siden hin Dag hadede Haas Advokaten og havde svoret at ville hævne sig, hvilket Forsæt han saa fuldførte i Dag.

Advokat Heney har gjort en udmærket Karriere. Efter at have frekventeret California Universitetet studerede han jura og blev en meget søgt Sagfører. Det var ved Heneys Hjælp, at Oregon Senatoren Mitchell, Kongresmand Williamson og andre prominente Mænd blev fældet paa Grund af deres Bestikkelser. Nogle Maaneder efter Jordskælvet i San Francisco blev han kaldt til denne By for at føre Borgmester Schmitz, Abraham Ruef og det korrupte Byraad til Bekendelse, hvilket ogsaa lykkedes for ham; men ved en eller anden teknisk Fejl blev Dommen annulleret, og en ny Ret blev sat; men Juryen kunde ikke blive enig, hvorfor en ny Tiltale blev rejst imod Ruef, og det var midt i Behandlingen af denne Sag, at Heney blev skudt af Haas.

— — —

Haas har paa en eller anden mystisk Maade set Lejligheden til at faa en Revolver og har saa begaaet Selvmord i Fængselet.

Religion i Skolen.

Dette er Ærkebiskop Falconios Løsen.

Det moralske Moment skal tages med i Ungdommens Opdragelse.

„I Udbredelsen af Religionen som en Livskraft ligger Løsningen af mange Problemer, som den amerikanske Nation staar overfor. Dette er een af Grundene, hvorfor jeg tror, at religiøs Undervisning burde være en Del af ethvert Skolesystem. Amerikas Ungdom burde ligesaa vel undervises i det, der angaar Moralen, som i det, der angaar Hjærnen."

Disse Ord var Svaret — eller retter Tekst til det Svar — som Ærkebiskop Falconio af Larissa, apostolisk Delegat til De Forenede Stater og special Repræsentant for Paven til den første amerikansk-katolske Missionskongres i Chicago, de man i Lørdags bad ham om at udtale sig om det industrielle og andre Problemer, som det amerikanske Folk staar overfor. Den apostolske Delegat tog det naturlige Standpunkt som Kirkemedlem, idet han gav sit Svar. Han pegede hen til Religionen, til dens gode Indflydelse, dens moralske Lærdomme som indeholdende Løsningen paa mange nationale Vanskeligheder.

Videre sagde Ærkebiskoppen:

„Naar jeg siger, at Løsningen paa mange Problemer ligger i Religionens Udbredelse, saa mener jeg ikke i mindste Maade at sige, at der ikke findes religiøs Interesse. Tvertimod. Kirken finder det vanskelig at møde de Krav, som stilles til den. Der er stor Trang til Præster, og paa Grund af denne Trang er noget af det Arbejde, Kirken burde gøre, blevet mere eller mindre forsømt. Der er i Virkeligheden saa stor Krav om Religion i Amerika, at det er svært at møde Kravet."

I det hele taget saa Ærkebiskoppen optimistisk paa det amerikanske Folks Fremtid. Men han hævdede atter:

„For mig er det ganske indlysende, at der burde være religiøs Undervisning af en eller anden Slags i de Skoler, hvor Nationens Ungdom opdrages. Sand Opdragelse, synes det mig, bestaar ikke i at lære Drengen og Pigen blot saa og saa mange Kendsgerninger eller meddele dem saa og saa mange konkrete Kundskaber, men i ogsaa at give Barnet moralsk Undervisning, som vil udvikle en balanceret Karakter. De katolske Skoler giver saadanne. [illegible] mener, det er af den yderste Værdi i Dannelsen af gode Mænd og Kvinder og følgelig i Dannelsen af gode Borgere."

Saa langt Uddrag af Ærkebiskoppens Udtalelser. Vi agter i et senere Nummer at udtale os redaktionelt om dette Spørgsmaal.

De liberale vinder paa Cuba.

Havana, 15. Nov. — Væsentlig fuldente Valgberetninger viser i Dag, at de liberales Sejr er større, end man ventede. General J. M. Gomez fik 183,823 Stemmer for Præsident mod 118,329 for hans Modkandidat. De liberale sejrede i ethvert Valgdistrikt paa Øen.

Guvernør Magoon giver Cubanerne den bedste Omtale for værdig Opførsel under Valget.

Flaade-Ministeren resignerer.

Flaade-Minister Metcalf indgav i Fredags sin Resignation til Præsidenten. Aarsagen til dette Skridt er nedbrudt Helbred. Resignationen træder i Kraft 1. Dec. Assisterende Flaademinister Newberry nævnes som Metcalfs Efterfølger.

Dampskibsnotitser.

„Oscar II", som har forladt Christiansand med 336 Passagerer, ventes til New York i Dag. Vil atter afsejle derfra den 10. Dec. og ventes til Christiansand den 20. Dec.

„C. F. Tietgen" ventes til New York den 24. Nov.

„Hellig Olav" vil forlade Christiansand den 21. Nov. og ventes til New York den 1. Dec.

Ærbødigst

A. E. Johnson & Co.

„Danskeren" udgaar to Gange ugentlig og koster $1.50 pr. Aargang. — Prøve-Numre sendes frit paa Forlangende.

Dansk-Amerikansk.

Past. A. S. Nielsen, Coulter, Ia., har opsagt sin Menighed dersteds og taget imod Kald fra Bethania dan. ev.-luth. Menighed, Minden, Nebr. Han agter at tiltræde sit nye Kald omkring 1. Marts.

— Fra Elk Horn, Ia. — Prof. Holden og seks andre Professorer fra Statens Landbrugsskole i Ames holdt forrige Uge et fire Dages „Short Course" her i Elk Horn. Mr. M. C. Petersen, vor Demokratiske County Superintendent, der nylig blev genvalgt, og Prof. S. Anker forelagde Forretningsfolk Planen for at faa et „Short Course". En Komite, bestaaende af S. C. Pedersen, Bankør; Rasmus Hansen, Mgr. Lumber Yard; Chris Hansen, Farmer; Prof S. Anker; James Jørgensen, Dyrlæge og Rev. Kr. Anker fik ordnet Sagerne, og alle Møder vandt en Tilslutning, der var aldeles over Forventning. Der indkom ved Salg af Billetter, Præmier o.s.v. lidt over $400. Der var saa Foredrag og Demonstrationer for Farmere (Stock Judging og Corn Show) tillige med at Kvinderne fik Oplysning om Kogekunstens Hemmeligheder. Formiddag og Eftermiddag gik med disse specielle Sessioner, Kl. 4 Eftermiddag og Aftenen holdtes der Foredrag [illegible] Prof. Holdens veltalende Taler om Majs, Højskolens store Forsamlingssal var fyldt til Trængsel.

Den sidste Dag solgtes Udstillingsmaskiner, Kager, Brød o.s.v. Det bedste „Corn Ear" solgtes for $4. De ti bedste „Corn Ears" solgtes for $7.00, d. v. s. $85.00 pr. Bu.

Dette „Short Course" viste sig at være noget, der interesserede Landboerne her. Ikke alene unge, men ogsaa ældre, der deltog, er meget begejstrede for at faa et Kursus igen saa snart som muligt.

— Ifølge „F. Av." deltog samtlige Den forenede danske Kirkes Præster i Racine i Missionsmødet i Kenosha fra sidste Torsdag til Søndag. Der var alligevel Højmessegudstjeneste, men ikke Aftengudstjeneste, i de danske Kirker i Racine i Søndags.

— Gave til „Grand View College". Ifølge „Danny." vil Terracottafabrikant Carl Mathiasen, Kenosha, Wis., skænke $1,400 til Den danske Kirkes Skole i Des Moines, Ia. Gaven er en Mortgage, betalbar med $25 om Maaneden. Den skal benyttes til Skolens løbende Udgifter.

— Direktørene for Dansk-Amerikansk Selskab har enstemmigt besluttet Arranggementet af en „Dansk amerikansk Dag" paa Udstillingen i Aarhus næste Aar under Selskabets Auspicier. Man har i den Anledning sat sig i Forbindelse med Udstillingsauthoriteterne og foreslaaet, at 4. Juli designeres som denne Dag. Hensigten er at afholde en Række Foredrag af Dansk-Amerikanere og Danske derhjemme, dækkende Emner og Forhold, der kan betragtes som værende af almen Interesse.

— Det er ligeledes enstemmigt besluttet at sende en officiel Indbydelse til Professor B. Bøggild ved den danske Landbohøjskole om at besøge Amerika i Sommeren 1910 og afholde Foredrag, hovedsagelig i Landdistrikterne. Dog vil Professoren ogsaa gæste flere af de større Byer og der holde Foredrag f. Eks. om Reguleringen af Mælkehandelen i Storbyerne efter Københavns Mønster, og ligeledes tale ved enkelte amerikanske Universiteter.

Jorden rundt.

De franske Granater. — Ifølge „Echo de Paris" har den franske Marineminister besluttet at forsyne alle paa Lager værende Granater af Støbejern og Staal med Melinit.

*

Postrøveri. — I Nærheden af Chatin i Rusland er en Postvogn bleven overfalden af 8 Røvere, som bemægtigede sig 79,700 Rubler. Kusken og en Mand af Eskorten dræbtes og tre saaredes.

*

Stor Ildbrand i Bloemfontein. Som Følge af elektrisk Kortslutning er der her opstaaet en Ildebrand, der har ødelagt en Del Regeringsbygninger. Skaden anslaas til 80—100,000 Pund Sterling.

*

Skonnert brændt. St. Michaels, Azorerne. Den engelske Damper „Snowdenian" landede her den 13. ds. med Besætningen af den amerikanske Skonnert „Henry Clausen Jr.", hvilket brændte paa Søen.

*

Nobels Litteraturpris. — I velunderrettede Kredse i Stockholm menes det, at Aarets Nobelpris i Litteratur enten vil blive tildelt den engelske Lyriker Swinburne eller den svenske Forfatterinde Selma Lagerløf.

*

[illegible] borg, Rusland den 14. Nov. En Bande paa 25 Mænd forsøgte her i Dag paa at stjæle $12,500,000, som transporteredes i et Jernbanetog til St. Petersborg. Det hele faldt uheldigt ud for Banden, idet 5 blev arresteret og 1 blev dræbt.

*

Maloney fornærmet paa Paven. London den 13. Nov. Et Rygte cirkulerer her, at den rige Martin Maloney, som for nylig rejste til Rom for at faa Pavens Minde til Datteren Helens Skilsmisse, er rejst bort i Vrede, fordi Paven bestemt nægtede sit Minde til Skilsmissen. Det forlyder endvidere, at Maloney er saa forbitret, at han skal have besluttet at returnere de Titler, som han i sin Tid modtog fra Pavestolen.

*

Japanerne tager Broderparten. Washington den 16. Nov. Skønt baade Roosevelt og Root benægter, at der er nogen Misforstaaelse mellem De Forenede Stater og Japan angaaende den aabne Døres Politik i Kina, og at Japan ikke har henstillet eller forlangt noget, saa er det dog forstaaet, at Japan har vekslet diplomatiske Noter med Onkel Sam angaaende Kina-Handelen. Takihira, den japanske Gesandt, henvendte sig til Root adskillige Gange i sidste Uge, og det er blevet bekendt, at Samtalen drejede sig om Japans Politik i Manchuriet.

Adskillige Klager er bleven rejst fra baade Amerikanere og Udlændinge paa Grund af, at Japanerne i den kinesiske Toldetat favoriserer deres egne Landsmænd fremfor de fremmede. Som en Følge deraf har Amerikas og andre udenlandske Landes Handel lidt betydeligt.

*

En bestialsk Forbrydelse i Argentina er begaaet af en 18-Aarig Skurk, Cornelio Barrios, der lovede en Arbejdskammerat at udføre et Ærinde i dennes Hjem. Kommen dertil, søgte han at voldtage Kammeratens Hustru, som imidlertid værgede kraftigt for sin Dyd. Han brugte da sin Kniv mod hendes 3 Smaabørn stod fri-

gende om hende, han skar Hænderne af hende, voldtog hende derpaa (ubegribeligt, naar man ved, hvilken Blodsøle der staar ud fra et Par afhuggede Hænder!) og dræbte hende efter Voldtægten med mange Dolkestik. Derpaa tog han Børnene og kastede dem, en efter en, ned i en 45 Fod dyb Brønd, hvor der dog kun var 1½ Alen Vand. Da Faderen to Dage senere kom til sit Hjem, fandt han de to ældste Børn — det ældste var kun 5 Aar — endnu levende, omend yderst forkomne, paa Brøndens Bund, det mindste var druknet. Morderen er ganske forstokket og beklager kun, at han ikke fik dræbt Børnene, som nu røbede ham ved at fortælle, hvorledes alt var gaaet til.

*

General Huelen-Haeseler, Chef for det tyske Militær Kabinet, dør. Berlin den 15. Nov. Grev Huelsen-Haeseler, som var Kejser Wilhelms stadige Ledsager, fik pludselig ved Middagen i Aftes i Donaueschingen et Slagtilfælde i Kejserens Nærværelse og døde faa Minutter efter. Greven har været Kejserens Adjudant for 19 Aar og havde en særdeles Evne til at fortælle pudsige Historier i den berlinske Dialekt. Han havde en stor Indflydelse, ferdi næsten alle Forfremmelser i Hæren gik gennem hans Haand, og højere Ordrer var meget afhængige af hans Dom.

Kejser Wilhelm blev meget bestyrtet over sin Adjudants Død og ophævede Ordren til von Bülow om at møde Kejseren i Kiel. Efter Sjælemessen i Morges tidlig, hvor Kejseren nedlagde en Krans paa Grevens Baare, rejste hs. Majestæt til Baden-Baden for at besøge sin Tante.

Den offentlige Irritation i Anledning af Udsættelsen af Kejserens Møde med von Bülow synes at tiltage. Forventningen er, dersom Kejseren respekterer Landets Følelse, at han vil fremkomme med en eller anden Erklæring, som vil bevirke en venligere Følelse over for Kejseren.

Dybet af Forbitrelsen mod Kejseren kender næsten ingen Grænser, saaledes ytrede et nationalliberalt Medlem i den tyske Rigsdag, at Kejseren i de sidste to Uger havde mistet 75 per Cent af sin Indflydelse ud over Tyskland. Da een af de ledende Berliner-Politikere hørte denne Udtalelse, tilføjede han: „Ja, Kejseren har mistet 90%".

Hvilken Kurs, der skal vælges, er man i ledende Kredse knapt paa det rene med; men Socialisterne og de radikale Partier fordrer bestemt og parlamentarisk Ansvarlighed af Kejseren.

De mægtige konservative Partier haaber, at von Bülow skal kunne aftvinge Kejseren Garantier for at de udenlandske Affærer ene og alene kan passere ved og gennem Kanslerens Haand.

I velunderrettede Kredse mener man, at Kejser Wilhelm skal være villig til at gaa ind paa denne Fremgangsmaade.

Agenter Ønskes

for vore særdeles smagfulde importerede „Celluloid" Bogmærker. Vi er i Stand til at byde særdeles gode Vilkaar. Juletiden forestaar, da Tusinder af disse smukke Bogmærker kan sælges. Selv Børn kan skaffe sig en betydelig Indtægt derved. Skriv i Dag efter Betingelser eller send 10c for en Prøve.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.